

РІШЕННЯ

Всеукраїнської наукової конференції «ІІІ Сумські наукові географічні читання» (м. Суми, 12-14 жовтня 2018 р.)

Заслухавши наукові доповіді та повідомлення науковців, які працюють у різних галузях географії та освітан, що займаються викладанням географії у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, учасники конференції вказують на необхідність координації їх дослідницької діяльності, встановлення зв'язків між дослідниками, сприяння їхньому творчому й професійному зростанню. Визнати необхідним підвищення наукового рівня географічних досліджень, удосконалення методики навчання географії, вироблення підходів до географічного вивчення природи, населення та господарства Сумської області та інших регіонів України.

За результатами зроблених доповідей та їх обговорення, наукової дискусії з названих проблемних питань учасниками наукової конференції вироблено низку рекомендацій з подальшого розвитку та удосконалення географічної науки та освіти, які увійшли до наведеної нижче ухвали. Учасники наукової конференції

УХВАЛИЛИ:

1. Регіональні географічні студії є необхідним елементом вивчення природи, населення і господарства регіонів України. Актуальними напрямками таких досліджень є стихійні метеорологічні та сейсмічні явища, природоохоронна діяльність та оцінка антропогенних навантажень на регіональні природно-територіальні комплекси, електоральна та політична географія.

2. Підтримати процес реформування шкільної географічної освіти та запровадження географії у 11 класі 12-річної школи на академічному та профільному рівнях.

3. Розширити можливості використання інтелектуального потенціалу географів поза межами власне географічної науки і освіти, у т.ч. в галузі аграрної, інженерно-геологічної, геодезично-землепорядкувальної науки, освіти та виробничо-практичної діяльності.

4. Просити керівників ВНЗ, що мають у своїй структурі факультети та кафедри, які здійснюють підготовку фахівців-географів, довести до відома працівників цих кафедр (факультетів) інформацію про прийняті рішення під час проведення наукової конференції «ІІІ Сумські наукові географічні читання» з метою поширення зазначеної вище інформації серед географічної спільноти.

5. Вважати доцільним продовжувати взаємодію та обмін досвідом з іншими установами та організаціями, що працюють у галузі географічної науки та освіти.

6. Довести прийняте рішення наукової конференції до науково-методичної підкомісії зі спеціальності 106 Географія Науково-методичної ради МОН України та Вченої ради Українського географічного товариства.

Рішення учасниками наукової конференції прийняте одногolosно.

ЗВІТ

кафедри загальної та регіональної географії про проведення Всеукраїнської наукової конференції «IV Сумські наукові географічні читання»

Дата проведення. Конференція проходила 11-13 жовтня 2019 р. на базі природничо-географічного факультету СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Мета заходу. Підведення підсумків 50-річної діяльності Сумського відділу географічного товариства, співпраця науковців, які працюють у різних галузях географії. Оптимізація освітнього процесу з географії у закладах загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти, координація їх спільної дослідницької діяльності, встановлення зв'язків між науковцями, підвищення наукового рівня географічних досліджень, удосконалення методики викладання географічних дисциплін привертання уваги до регіональних географічних студій.

Співорганізатори конференції: кафедра загальної та регіональної географії СумДПУ імені А.С. Макаренка та Сумський відділ Українського географічного товариства.

Учасники конференції. У роботі конференцій взяли участь близько 70 учасників з України та закордону, що представляли науково-дослідницькі та природоохоронні установи: Інститут географії НАН України, Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України, Інститут економіки промисловості НАН України, природний заповідник «Михайлівська цілина», Державний історико-культурний заповідник у м. Путивлі, Роменський краєзнавчий музей, лікарню Star Hospital, Малінді, Кенія, університети класичного типу: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, Львівський національний університет імені Івана Франка, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, Сумський державний університет; педагогічні університети: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Київський національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Тернопільський національний педагогічний університет імені В.Гнатюка, університети іншого профілю:

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця, Харківську державну академію фізичної культури, Уманський національний університет садівництва, державні органи: сектор проблем навколишнього середовища Науково-організаційного відділу Президії НАН України, Департамент екології та охорони природних ресурсів Сумської обласної державної адміністрації, позашкільної, професійно-технічної та післядипломної освіти: Сумський інститут післядипломної педагогічної освіти, Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю, Конотопську міську Малу Академію наук, Полтавський обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, Березоволуцьку ЗОШ I-III ст. Петрівсько-Роменської сільської ради, Сумську обласну гімназію-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей та інші.

Серед учасників конференції 12 докторів наук/професорів, 24 кандидати наук/доценти.

Програма конференції. Програма конференції додається. Електронна версія програми доступна за посиланням: https://sspu.sumy.ua/images/stories/Estfak/kafedra_geografiya/Conferences/programe_2019_bd572_652169746.pdf

Збірник матеріалів конференції. За результатами роботи укладено електронний збірник матеріалів конференції: Четверті Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (Суми, 11-13 жовтня 2019 р.) [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Елект. текст. дані. Суми. 2019. 243 с. 1 електр. опт. диск (CD-R). Текст збірника доступний за посиланням: https://sspu.sumy.ua/images/stories/Estfak/kafedra_geografiya/Conferences/chitannya_2019_75ff7_1676247163.pdf

РІШЕННЯ

Всеукраїнської наукової конференції «III Сумські наукові географічні читання» (м. Суми, 12-14 жовтня 2018 р.)

Заслухавши наукові доповіді та повідомлення науковців, які працюють у різних галузях географії та освітян, що займаються викладанням географії у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, учасники конференції вказують на необхідність координації їх дослідницької діяльності, встановлення зв'язків між дослідниками, сприяння їхньому творчому й професійному зростанню. Визнати необхідним підвищення наукового рівня

географічних досліджень, удосконалення методики навчання географії, вироблення підходів до географічного вивчення природи, населення та господарства Сумської області та інших регіонів України.

За результатами зроблених доповідей та їх обговорення, наукової дискусії з названих проблемних питань учасниками наукової конференції вироблено низку рекомендацій з подальшого розвитку та удосконалення географічної науки та освіти, які увійшли до наведеної нижче ухвали. Учасники наукової конференції

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати необхідним посилення регіональних географічних досліджень, передусім у царині природоохоронної діяльності, моніторингу кліматичних змін та розроблення адаптаційних заходів до них. Також актуальними напрямками таких досліджень є рекреаційно-географічні дослідження, природоохоронна діяльність та оцінка антропогенних навантажень на регіональні природно-територіальні комплекси, вивчення міграцій населення.

2. Підтримати процес удосконалення освітнього процесу з географії у шкільній, позашкільній, професійно-технічній освіті, зокрема використання тест-карток, конструювання тестових завдань, використання Lego-технології та ін.

3. Розширити можливості використання інтелектуального потенціалу географів поза межами власне географічної науки і освіти, у т.ч. в галузі аграрної, соціологічної, геодезично-землепорядкувальної, екологічної науки та освіти.

4. Просити керівників ВНЗ, що мають у своїй структурі факультети та кафедри, які здійснюють підготовку фахівців-географів, довести до відома працівників цих кафедр (факультетів) інформацію про прийняті рішення під час проведення наукової конференції «IV Сумські наукові географічні читання» з метою поширення зазначеної вище інформації серед географічної спільноти.

5. Вважати доцільним продовжувати взаємодію та обмін досвідом з іншими установами та організаціями, що працюють у галузі географічної науки та освіти. Наступні V географічні читання провести у 2020 р.

6. Довести прийняте рішення наукової конференції до науково-методичної підкомісії зі спеціальності 106 Географія Науково-методичної ради МОН України та Вченої ради Українського географічного товариства.

Рішення учасниками наукової конференції прийняте одноголосно.